

INSTRUCCIÓ GENERAL SOBRE SEGURETAT I SALUT EN LES PRÀCTIQUES DOCENTS EXPERIMENTALS I SORTIDES FORA DE CAMPUS

PREÀMBUL

A la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) hi ha laboratoris i altres dependències on es desenvolupen rutinàriament pràctiques docents experimentals. En aquestes instal·lacions hi ha riscos (p. ex. químics, físics, biològics, etc.) que són inherents a l'activitat desenvolupada; per tant, n'hem de ser conscients tant per a la nostra seguretat i salut com per a la de l'alumnat o de tercers. Aquests laboratoris i els procediments seguits estan dissenyats per protegir-nos d'aquests riscos sempre que s'utilitzin adequadament. Alguns d'aquests riscos inclouen: la utilització de productes químics perillosos (p. ex. tòxics, inflamables, corrosius, irritants, anestèsics, sensibilitzants, etc.), d'agents biològics (p. ex. bacteris, fongs, línies cel·lulars, etc.), la manipulació d'animals, una possible exposició a radiacions, l'existència de terres lliscants, així com l'ús de material tallant i d'equips potencialment perillosos, entre d'altres.

D'altra banda, també es duen a terme activitats docents fora del Campus, ja sigui mitjançant la realització de visites a entitats externes a la UAB o bé amb el desenvolupament de pràctiques docents en espais exteriors també aliens a la UAB (pràctiques de camp). La gran variabilitat de tasques que es poden realitzar en aquest tipus de pràctiques fa necessària una anàlisi prèvia per part del professorat responsable de les mateixes per tal d'analitzar el risc previsible i definir les mesures preventives a seguir.

Tot i que el "Pla de prevenció de la UAB" (acord 49/2012, de 25 d'abril, del Consell de Govern) recull les funcions i responsabilitats en prevenció de riscos laborals del personal docent i investigador (PDI) i del personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis (PTGAS) entre d'altres, es fa necessari desenvolupar i establir les responsabilitats del personal docent i de serveis envers la seguretat i salut de l'estudiantat.

D'altra banda, l'Estatut de l'estudiant universitari, aprovat pel Reial Decret 1791/2010, de 30 de desembre, estableix que l'estudiantat té el dret a "rebre formació sobre prevenció de riscos i a disposar dels mitjans que garanteixin la seva salut i seguretat en l'exercici de les seves activitats d'aprenentatge" (article 7. n) i els deures de "cuidar i usar degudament els béns, equips, instal·lacions o recinte de la universitat o de les entitats que hi col·laboren" (art. 13.c) i "conèixer i complir les normes internes sobre seguretat i salut, especialment les que es refereixen a l'ús de laboratoris de pràctiques i entorns d'investigació" (art. 13.c i 13.g, respectivament).

Així mateix, la Llei 3/2022, de 24 de febrer, de convivència universitària, i que és d'aplicació per a les universitats públiques del sistema universitari espanyol, estableix un regim disciplinari de l'estudiantat i considera com a falta greu l'incompliment de

les normes de seguretat i salut establertes pels centres universitaris i les seves instal·lacions i serveis (art. 12. f)).

Aquest document defineix els drets i les obligacions de les diferents parts implicades i recull un conjunt mínim de recomanacions que han de conèixer i complir totes les persones que participin en el desenvolupament i realització de les pràctiques docents, ja sigui dins o fora del campus de la UAB. El seguiment d'aquestes recomanacions permetrà assolir unes bones condicions de seguretat i un bon nivell formatiu de l'alumnat en matèria de prevenció de riscos.

Títol preliminar

Article 1. Objecte

Aquesta instrucció té per objecte regular les pràctiques docents en l'àmbit de la seguretat i la salut de l'alumnat i la protecció del medi ambient.

Article 2. Àmbit d'aplicació

Aquesta instrucció és aplicable a les pràctiques docents, tant si es fan en instal·lacions pròpies com si són pràctiques de camp o visites a empreses/institucions ubicades fora del campus de la UAB, i que presentin un risc no negligible o menyspreable.

Títol I

Article 3. Funcions i responsabilitats en prevenció de riscos a les pràctiques docents experimentals

1. Professorat responsable de la pràctica i personal de suport a la docència

- Donar a conèixer a l'alumnat els riscos que les activitats desenvolupades durant les sessions pràctiques poden suposar per a la seva salut i les circumstàncies personals que poden potenciar aquests riscos.
- Donar a conèixer a l'alumnat quins són els Equips de Protecció Individual (EPI) necessaris.
- Instruir sobre la manipulació dels productes, els agents biològics, els equips i la gestió dels residus generats durant les pràctiques.
- Vetllar per la seguretat de l'alumnat fent ús, si escau, de la pròpia autoritat per tal que compleixin les normes. En cas d'emergència, el personal docent ha de liderar l'evacuació o el confinament de l'alumnat sota la seva responsabilitat, i ha d'obeir i fer obeir les instruccions facilitades pels equips d'emergència.
- No deixar el laboratori docent, o espais afins, sense una persona responsable. En cas d'absència momentània haurà d'estar localitzable.
- Informar el personal tècnic de qualsevol anomalia.
- En cas d'accident facilitar la gestió de la urgència sanitària.
- Qualsevol accident/incident dels participants es comunicarà a l'Àrea de Prevenció i Assistència, tan aviat com sigui possible, utilitzant el registre de comunicació d'incident/accident en línia.

2. Personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis

- Vetllar pels nivells de seguretat establerts i pel bon ús de les instal·lacions.
- Abans d'iniciar cada sessió de pràctiques, comprovar que els aparells del laboratori, els elements de seguretat, el material informatiu i la resta de material estiguin en perfectes condicions d'ús.
- Responsabilitzar-se d'equipar el laboratori, segons les necessitats de les pràctiques, i de la correcta gestió dels residus generats.
- Seguir les indicacions del pla de manteniment dels equips i instal·lacions, així com atendre els avisos d'averies dels mateixos.

3. Alumnat

- Llegir atentament les normes bàsiques de seguretat i salut en les pràctiques docents experimentals (annex I) i tenir-la sempre present.
- Donar conformitat al seguiment de les normes bàsiques mitjançant la signatura del document (annex II) que es podrà descarregar un cop superat el test de la formació en línia disponible al Campus Virtual sobre «Seguretat i salut en les pràctiques docents experimentals». Aquest document es imprescindible per poder realitzar les pràctiques, i el podrà requerir el professorat en qualsevol moment.
- Fer-se responsable del material de seguretat utilitzat a pràctiques, comproment-se a tornar-lo al final en les mateixes condicions que a l'inici de la pràctica.
- Assistir sempre a les sessions de pràctiques de laboratori amb la bata i les ulleres de protecció.
- Comunicar immediatament qualsevol incidència que es produeixi al professorat responsable de les pràctiques o al PTGAS del laboratori.
- Comunicar a l'equip docent aquelles circumstàncies personals que es considerin que us poden fer més susceptible o sensible enfront de possibles riscos (ex. embaràs o voluntat de quedar-se embarassada, al·lèrgies, asma...).
- Seguir sempre les indicacions del professorat responsable. La manca de seguiment i d'observació d'aquestes normes pot comportar la suspensió de les activitats i la no superació de les pràctiques com a part de l'avaluació de l'assignatura.

Títol II

Article 4. Funcions i responsabilitats en prevenció de riscos a les sortides fora del campus de la UAB

1. Professorat responsable de la pràctica i personal de suport a la docència

- Donar a conèixer als alumnes els riscos que les activitats a realitzar poden suposar per a la seva salut i les circumstàncies personals que poden potenciar aquests riscos.
- En el cas de les visites a entitats externes a més comunicarà als alumnes les instruccions en matèria de seguretat i salut del centre visitat.

- Donar a conèixer als alumnes quin és l'equipament, la vestimenta i/o els equips de protecció individual (EPI) necessaris per al desenvolupament de la pràctica de manera segura, si és el cas.
- Vetllar per la seguretat del alumnat i, en cas d'accident, facilitar la gestió de la urgència sanitària.
- En cas d'emergència durant una pràctica de camp, liderarà l'evacuació o confinament de l'alumnat que està sota la seva responsabilitat.
- En cas d'emergència durant una visita a una entitat externa obeirà i farà obeir les instruccions facilitades pel personal responsable del centre visitat.
- Suspendre l'activitat programada en cas d'indisposició sobtada (accident o malaltia) pròpia o de no poder-se garantir la seguretat de l'estudiantat participant.
- Qualsevol accident/incident dels participants es comunicarà a l'Àrea de Prevenció i Assistència, tan aviat com sigui possible, utilitzant el registre de comunicació d'incident/accident en línia.

2. Professorat de suport de pràctiques de camp

- Vetllar per la seguretat dels alumnes.
- En cas d'emergència recolzar i donar suport a les tasques liderades pel responsable docent.

3. Personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis

- Comprovar que els equips i materials utilitzats a la pràctica estiguin en perfectes condicions d'ús.
- En cas d'emergència recolzar i donar suport a les tasques liderades pel responsable docent.

4. Alumnat

- Complir la instrucció de seguretat en les sortides fora del campus (annex III) i tenir-la sempre present.
- Donar conformitat al seguiment de les normes bàsiques mitjançant la signatura del document (annex IV) de superació del test de la formació en línia disponible al Campus Virtual sobre «Seguretat i salut en les sortides fora del campus». Aquest document es imprescindible per poder realitzar les pràctiques, i el podrà requerir el professorat en qualsevol moment
- Responsabilitzar-se del material de seguretat utilitzat a les pràctiques i fer-ne un ús responsable.
- Comunicar immediatament qualsevol incidència que es produeixi al professorat responsable de les pràctiques, al PTGAS o al professorat de suport.
- Comunicar a l'equip docent, amb els mecanismes de confidencialitat que s'estableixin, les circumstàncies personals o de salut (ex. embaràs, asma, al·lèrgies, etc.) que puguin suposar una limitació per al desenvolupament normal

de la pràctica, així com altres limitacions en capacitats necessàries per fer les activitats proposades (p. ex. nedar, caminar certes distàncies, etc.).

- Seguir en tot moment les indicacions dels responsables de la pràctica o, en el cas de les visites a empreses, dels interlocutors designats per l'empresa o l'entitat, especialment en tot el que fa referència a consignes d'actuació en cas d'emergència. La manca de seguiment i d'observació d'aquestes normes per l'estudiantat pot comportar la suspensió de la seva participació i, per tant, la no-superació de les pràctiques com a part de l'avaluació de l'assignatura.

Disposició addicional única

Es delega en el vicerector o vicerectora competent en la matèria perquè pugui modificar i actualitzar els annexos que formen part d'aquesta instrucció.

Disposició final

Aquesta instrucció entrarà en vigor l'endemà de la seva aprovació per la Comissió d'Economia i Organització.

ANNEXOS

Annex I. Normes bàsiques de seguretat i salut en les pràctiques docents experimentals

https://www.uab.cat/doc/normativa_labdocentbio_estudiant

Annex II. Declaració de conformitat amb les normes bàsiques de seguretat i salut en les practiques docents experimentals

Declaració de conformitat amb les

Normes bàsiques de seguretat i salut en les pràctiques docents experimentals

Amb aquest document, ... amb NIU ..... confirma que ha estat informat/da de les normes de seguretat bàsiques que s'han de tenir en compte per realitzar les pràctiques de laboratori i declara que:

- He llegit la informació sobre seguretat a les pràctiques docents de laboratori existent a l'espai específic del "Campus Virtual".
- He llegit les meves obligacions en matèria de seguretat i les sancions que se'n puguin derivar en cas d'incompliment.
- He llegit i entenc la informació referent als equips de protecció individual que són necessaris i em comprometo a portar-los correctament, quan així m'ho indiquin.
- Seguiré tots els procediments i aplicaré les normes generals, així com les d'higiene i de conducta, que m'indiqui el professorat.
- Comunicaré immediatament qualsevol accident/incident o situació de risc al professorat.
- Comunicaré al professorat l'existència de qualsevol equip o material defectuós.
- Conec els procediments d'actuació en cas d'emergència i la localització del rentaüls i de la dutxa d'emergència.
- Se m'ha facilitat i entenc la informació de seguretat específica en relació amb els riscos per condició d'especial sensibilitat (ex. embaràs, immunodepressió, al·lèrgies, etc.) i les vacunes recomanades.

Aquest document serà signat i lliurat al professorat en el moment que li sigui demanat.

La persona sotasignada accepta totes les normes de seguretat i salut en les pràctiques docents experimentals.

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), .../...../.....

Signatura:

Annex III. Normes bàsiques de seguretat per a l'alumnat en les sortides fora del campus https://www.uab.cat/doc/normativa_foracampus_estudiant

Annex IV. Declaració de conformitat amb les normes bàsiques de seguretat i salut en les sortides fora del campus

Declaració de conformitat amb les

Normes bàsiques de seguretat i salut en les sortides fora del campus

Amb aquest document, ... amb NIU .... confirma que ha estat informat/da de les normes de seguretat bàsiques que s'han de tenir en compte per realitzar les sortides fora del campus i declara que:

- He llegit tota la informació sobre seguretat en les sortides fora del Campus existent a l'espai específic del "Campus Virtual".
- He llegit les meves obligacions en matèria de seguretat i de les sancions que se'n puguin derivar en cas d'incompliment.
- He llegit la informació referent a l'equipament i vestimenta així com els equips de protecció individual que són necessaris i em comprometo a portar-los correctament quan així m'ho indiquin.
  - Seguiré tots els procediments i aplicaré les normes generals, així com les d'higiene i de conducta, que m'indiqui el professorat.
- Comunicaré immediatament qualsevol accident/incident o situació de risc al professorat. - Seguiré els procediments d'actuació en cas d'emergència establertes pel/per la docent o responsable de l'activitat.
- Entenc que en cas de ser conductor i fer el viatge amb el meu cotxe particular, el vehicle ha de disposar de tota la documentació en regla (p. ex. fitxa tècnica, assegurança en vigor, ITV). Qualsevol responsabilitat que es derivi de la utilització d'aquest sistema de transport recaurà sobre la persona legalment responsable del vehicle i/o de les obligacions infringides.
- Informaré al professorat responsable les circumstàncies personals o de salut (p. ex. embaràs, immunodepressió, al·lèrgia, etc.) que puguin suposar una limitació per al desenvolupament normal de la pràctica, així com altres limitacions en capacitats necessàries per a la realització de les activitats proposades.

Circumstàncies personals (de salut o d'altres)

Assignatura (nom i codi): .....

Descripció sortida (mar, muntanya, urbana, empresa, altres): .....

Dates sortida: .....

Aquest document serà emplenat, signat i lliurat al professorat quan li sigui demanat

La persona sotasignada accepta totes les normes de seguretat i salut en les sortides fora del campus

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès),   /   /   Signatura: